

Kto wygra w sądzie, ten może oddać więcej fiskusowi

[Agnieszka Pokojska](#)

dzisiaj, 23.04.2024 r. godz. 07:00

(shutterstock)

Jednorazowa wypłata zaległych świadczeń, często za kilka lat, sprawia, że otrzymujący je wpada w 32-proc. PIT. Gdyby dostawał je na bieżąco, płaciłby tylko 17-proc., a od dwóch lat nawet 12-proc. podatek.

Ministerstwo Finansów nie planuje jednak zmian w tym zakresie. Apelował o nie już w 2022 r. rzecznik praw obywatelskich, ale ówczesny wiceminister finansów Artur Soboń odpowiedział, że zmian nie będzie, bo nadmiernie skomplikowałoby to system podatkowy.

Poszkodowani podatnicy postanowili kolejny raz spróbować przeforsować korzystne dla siebie rozwiązanie, licząc na to, że zgodzi się na nie nowy minister finansów Andrzej Domański. W tym roku do MF wpłynęły dwie petycje w sprawie byłych funkcjonariuszy mundurowych, którzy po sądowych bataliach wywalczyli odebrane im świadczenia emerytalne. Szkopuł w tym, że dostali je w skumulowanej kwocie i w związku z tym muszą zapłacić wyższy, bo 32-proc. podatek.

Ten sam problem mają inne osoby, które jednorazowo otrzymują zaległe świadczenie należne im za kilka lat.

Funkcjonariusze mundurowi

Przypomnijmy, że na podstawie tzw. ustawy dezubekizacyjnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 2270) kilkudziesięciu tysiącom osób obniżono świadczenia emerytalne. Wielu byłych funkcjonariuszy mundurowych odwołało się do sądu od decyzji obniżającej im świadczenie.

Ci, którzy wygrali w sądzie (a takich przypadków jest niemało), mają ponownie ustaloną wysokość emerytury i otrzymują jednorazowe wyrównanie. Ale to sprawia, że wielu z nich wpada w wyższy przedział skali podatkowej – z 32-proc. PIT.

Wypłacane kwoty są bowiem dość spore. Z odpowiedzi Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na zapytanie poselskie (nr pisma BMP-0715-3-25/2022/KSz) wynika, że do 27 czerwca 2022 r. zostało zrealizowanych 2205 prawomocnych orzeczeń sądów, co wiązało się z wypłatą świadczeń emerytalnych w wysokości 287 mln zł.

To oznacza, że wygrani dostali z tego tytułu średnio po ponad 130 tys. zł, a przypomnijmy, że wyższy próg skali – ze stawką 32 proc. PIT – zaczyna się od kwoty dochodu 120 tys. zł rocznie.

Gdyby świadczenia były wypłacane regularnie i rozliczane na bieżąco na podstawie obowiązujących w danym momencie przepisów, nie dochodziłoby do przekroczenia progu skali podatkowej.

Co więcej, po wejściu w życie Polskiego Ładu od otrzymanej kwoty nie można już odliczyć składki zdrowotnej.

Dlatego byli funkcjonariusze służb mundurowych poprosili w swoich petycjach ministra finansów Andrzeja Domańskiego o zaniechanie poboru części podatku dochodowego, a także części składki zdrowotnej.

Na podobny problem wskazywał w 2022 r. rzecznik praw obywatelskich. Nie poprzestał na funkcjonariuszach, ale tłumaczył, że taki sam problem mają inni podatnicy.

Świadczenia dla rocznika 1953

Podał przykład kobiet z rocznika 1953, którym po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. (sygn. akt P 20/16) w sprawie wcześniejszych emerytur również należy się zwrot świadczeń emerytalnych. W tym przypadku również, gdyby emerytura została wypłacona we właściwym czasie (w kolejnych ośmiu latach), nie doszłoby do kumulacji zaległych świadczeń i w konsekwencji do przekroczenia progu skali podatkowej.

A tak – jak podkreślał RPO – kobieta, która odzyskała zaległe świadczenia, „została podwójnie ukarana i niesłusznie obciążona skutkami uchwalenia przez ustawodawcę niekonstytucyjnej regulacji”.

Wstrzymane zasiłki

Identyczny kłopot mają osoby, którym wstrzymano wypłaty z tytułu należnych im świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

RPO posłużył się tu przykładem matki czwórki dzieci, której ZUS odmówił wypłaty zasiłków chorobowego oraz macierzyńskiego. Świadczenia te zostały wypłacone kobiecie dopiero po trzech latach sporów sądowych. Nie dość, że przez trzy lata kobieta była pozbawiona źródła utrzymania (w czasie, gdy go najbardziej potrzebowała), to jeszcze musiała zapłacić wyższy podatek dochodowy – wskazał rzecznik.

Zaniechania nie będzie

Jednak odpowiedź, jakiej udzielił z 9 kwietnia 2024 r. Jarosław Szatański, dyrektor departamentu podatków dochodowych w MF (znak sprawy: DD3.056.3.2024), nie pozostawia złudzeń – **żadnych zmian w tym zakresie nie będzie.**

Dyrektor Szatański odniósł się do petycji w sprawie byłych funkcjonariuszy służb mundurowych i poinformował, że minister finansów nie zaniecha poboru podatku od nich. Wyjaśnił, że rozporządzenie w sprawie zaniechania poboru podatku ma charakter wyjątkowy i incydentalny. Minister ds. finansów publicznych wykorzystuje tę instytucję w szczególnie uzasadnionych przypadkach – podkreślił.

Stwierdził, że takie rozwiązanie powinno być adresowane do szerokiego, potencjalnie nieograniczonego kręgu podmiotów spełniających określone uwarunkowania zaniechania poboru podatku. Musi określać kryteria uprawniające każdy podmiot, który znajdzie się w analogicznej sytuacji (tj. w określonym w rozporządzeniu stanie faktycznym i prawnym), do skorzystania z zaniechania poboru.

Ponadto – wskazał – zaniechanie poboru podatku może dotyczyć tylko podatku (a więc kwoty, która nie została ostatecznie rozliczona), a nie zaległości podatkowej. Dlatego – jak wskazał dyrektor Szatański – postulat zaniechania poboru mógłby zostać zrealizowany jedynie w odniesieniu do zobowiązań podatkowych, które nie stały się wymagalne, tj. podatku za 2023 r. i lata następne. To oznaczałoby, że z takiego rozwiązania nie mogłyby skorzystać osoby, które skumulowane świadczenie dostały w 2022 r. lub wcześniej.

Już o tym dyskutowano

W odpowiedzi na petycję resort finansów wskazał, że ta kwestia była już przedmiotem dyskusji w innym kontekście – wyroku TK z 13 listopada 2012 r. (sygn. K 2/12). Trybunał uznał wtedy za niezgodne z konstytucją przepisy, które w 2011 r. zmusiły do rozwiązania umowy o pracę pracowników, którzy już wcześniej uzyskali prawo do emerytury.

Na skutek tego rozstrzygnięcia minister pracy i polityki społecznej przygotował projekt ustawy o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.

Ponieważ w tym przypadku również miało dojść do skumulowanych wypłat, to podczas prac parlamentarnych dyskutowano także o wysokości PIT od nich. Ostatecznie, po dyskusji, nie zdecydowano się jednak na zmiany podatkowe.

Według MF, skoro już wtedy ustawodawca nie znalazł uzasadnienia dla wprowadzenia szczególnego rozwiązania, to nie ma go również w analogicznym przypadku byłych funkcjonariuszy służb mundurowych.

Odpowiedź dotyczy petycji w sprawie zaniechania poboru części podatku dochodowego od byłych funkcjonariuszy, ale należy założyć, że podobne stanowisko MF prezentuje również w odniesieniu do innych osób, które jednorazowo otrzymują skumulowane wypłaty za lata poprzednie.©®